

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.411.017.04.2019

Zbigniew Pacelt
Prezes Zarządu
Unii Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza
ul. Żołny 56A, 02-815 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/027 – Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Unia Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza ¹ , ul. Żołą 56A, 02-815 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Pacelt, Prezes Zarządu Unii Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja programów i zadań dotyczących rozwoju aktywności fizycznej dzieci i młodzieży
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2019 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) z wykorzystaniem dokumentów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Robert Kaczmarczyk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LWA/136/2019 z 05.09.2019 r. (akta kontroli t. 1 str. 1-2, 148-150)

¹ Dalej także: UZSWiM lub Unia.

² Od 09.04.2013 r., uchwała Zarządu UZSWiM Nr 2/4/2013.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2016-2019 Unia Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza realizowała zadania dotyczące upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej, dofinansowane przez Ministra Sportu i Turystyki⁵ ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów⁶ oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁷.

Unia realizowała ww. zadania w ramach Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” i „Pływam jak rybka w wodzie”, Programu Upowszechniania sportów zimowych na Mazowszu, Programu „Szkolny Klub Sportowy” i Programu Sport Wszystkich Dzieci. Wnioski o dofinansowanie ww. zadań zostały sporządzone prawidłowo, a zawarte w nich cele były zgodne ze wskazanymi w programach i konkursach ogłaszanych przez Ministra SiT. Unia wydatkowała otrzymane środki finansowe na realizację ww. zadań zgodnie z założeniami programów, konkursów i postanowieniami umów o dofinansowanie oraz terminowo przedkładała rozliczenia z ich wykonania. Realizując zadania mające na celu upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży Unia osiągała planowane cele i efekty. W latach 2016-2019 (do 30 czerwca) w ww. zadaniach uczestniczyło łącznie 139,5 tys. dzieci i młodzieży, przy czym liczba uczestników w kolejnych latach wzrastała z 6,7 tys. (w roku 2016) do 52,2 tys. (w roku 2018). W przedkładanych Ministrowi SiT sprawozdaniach Unia dokonywała oceny realizacji zadań i przedstawiała wynikające z nich wnioski.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieterminowego zwrotu do Ministerstwa Sportu i Turystyki⁸ części niewykorzystanej dotacji z realizacji zadania Szkolny Klub Sportowy w województwie mazowieckim w 2018 r.;
- nierzetelnej weryfikacji sprawozdań składanych przez wykonawców zadania dotyczącego upowszechniania sportów zimowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja programów i zadań dotyczących rozwoju aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

Opis stanu faktycznego

W latach 2016-2019 (do 30 czerwca) Unia zawarła z Ministrem SiT łącznie 15 umów na realizację zadań z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym na promocję i rozwój aktywności fizycznej, na podstawie których otrzymała dofinansowanie w łącznej wysokości 24 701,1 tys. zł (z tego: 3 694,0 tys. zł ze środków FZSdU – osiem umów oraz 21 007,1 tys. zł ze środków FRKF – siedem umów). UZSWiM zapewniła wkład własny na realizację ww. zadań w łącznej kwocie 3 247,0 tys. zł (środki własne Unii, środki jednostek samorządu terytorialnego).

Kwota wykorzystanych i rozliczonych dotacji do dnia 30 czerwca 2019 r.⁹ wyniosła łącznie 14 284,5 tys. zł (2016 r. – 610,0 tys. zł, 2017 r. – 6 178,7 tys. zł, 2018 r. – 7 271,8 tys. zł, 2019 r. – 224,0 tys. zł), a niewykorzystane środki w wysokości

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Minister SiT.

⁶ Dalej także: FZSdU.

⁷ Dalej także: FRKF.

⁸ Dalej: MSiT.

⁹ Dwie dotacje na dwa zadania realizowane w 2019 r.: Umiem pływać (dofinansowane z FZSdU) oraz SKS (dofinansowane z FRKF), wg. stanu na 30.06.2019 r., nie zostały rozliczone.

2 263,6 tys. zł (FZSdU – 10,9 tys. zł, FRKF – 2 252,7 tys. zł) zostały zwrócone do MSiT.

W latach 2016-2019 (I półrocze) UZSWiM realizowała następujące zadania dofinansowane z FZSdU:

- zajęcia sportowe dla uczniów ukierunkowane na upowszechnianie nauki pływania w ramach Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” i „Pływam jak rybka w wodzie”¹⁰, kwota dofinansowania ogółem – 3 070,0 tys. zł, w tym kwota wykorzystanego i rozliczonego dofinansowania wyniosła 2 109,2 tys. zł (w 2016 r. – 400,0 tys. zł, w 2017 r. – 789,2 tys. zł, w 2018 – 920,0 tys. zł);
- zajęcia sportowe dla uczniów ukierunkowane na upowszechnianie sportów zimowych, kwota wykorzystanego i rozliczonego dofinansowania wyniosła 624,0 tys. zł (w 2016 r. – 50,0 tys. zł, w 2017 r. – 100,0 tys. zł, w 2018 – 250,0 tys. zł, w 2019 r. – 224,0 tys. zł);

Ponadto UZSWiM realizowała następujące zadania dofinansowane z FRKF:

- Szkolny Klub Sportowy¹¹ w województwie mazowieckim w latach 2017-2019, kwota dofinansowania ogółem – 20 832,8 tys. zł, w tym kwota wykorzystanego i rozliczonego dofinansowania wyniosła 11 377,1 tys. zł (w 2017 r. – 5 275,3 tys. zł, 2018 r. – 6 101,8 tys. zł);
- w latach 2016-2017 projekty w ramach Programu Sport Wszystkich Dzieci, tj.: „Junior sport”; Wspieranie organizacji imprez sportowych dla dzieci i młodzieży: XVIII Warsaw Judo Open, Międzynarodowe Zawody Lekkoatletyczne dla szkół gimnazjalnych i podstawowych, Mikołajkowe Regaty Wioślarskie 2016 na ergometrze, Mikołajkowy Turniej Chłopców w piłce ręcznej – Ciechanów 2016; Kuźnia Młodych Talentów Judo – cykl imprez dla dzieci – kwota dofinansowania ogółem – 174,2 tys. zł (2016 r. 160,0 tys. zł, 2017 r. – 14,2 tys. zł), wykorzystana i rozliczona w całości.

(akta kontroli t. 1 str. 16-17)

W realizowanych przez Unię ww. zadaniach uczestniczyło łącznie 139 525 dzieci i młodzieży (w 2016 r. – 6 709, w 2017 r. – 41 337, w 2018 r. – 52 162, do 30 czerwca 2019 r. – 39 317).

Szczegółową kontrolą objęto pięć zadań realizowanych przez UZSWiM na podstawie pięciu umów zawartych z Ministrem SiT w ramach programów dofinansowanych: ze środków FZSdU, tj.: „Umiem pływać” (w 2016 r.), Upowszechnianie sportów zimowych na Mazowszu (w 2018 r.) oraz ze środków FRKF, tj.: Kuźnia Młodych Talentów Judo - cykl imprez dla dzieci w ramach Sportu Wszystkich Dzieci (w 2017 r.) oraz SKS (w latach 2017 i 2018).

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu Unia nie przekazywała realizacji ww. zadań ani dotacji innym podmiotom.

(akta kontroli t. 1 str. 319, 373, t. 2 str. 415, t. 3 str. 472)

1.1. Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, „Pływam jak rybka w wodzie”.

Opis stanu faktycznego

Umową nr 0155/2844/ZSdU/DS/560/GF z 29 marca 2016 r. Minister SiT zlecił UZSWiM¹² realizację zadania publicznego polegającego na nauce pływania dzieci, w ramach Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, „Pływam jak rybka w wodzie”. W ww. umowie określono kwotę dofinansowania/dotacji – 400,0 tys. zł (wykorzystana w 100%) w tym kwotę kosztów pośrednich – 19,0 tys. zł (nie więcej niż 5% kosztów bezpośrednich). Zadanie miało być realizowane od

¹⁰ Dalej także: Umiem Pływać.

¹¹ Dalej także: SKS.

¹² Reprezentowaną przez Prezesa Zarządu UZSWiM.

1 marca do 22 grudnia 2016 r. Całkowity koszt realizacji zadania określono na kwotę 700,0 tys. zł.

(akta kontroli t. 1 str. 176-177, 196)

Końcowy koszt realizacji zadania wyniósł 700,5 tys. zł, w tym wkład własny Unii 300,5 tys. zł (środki jednostek samorządu terytorialnego) oraz środki dotacji Ministra SiT 400,0 tys. zł. Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. umowy dofinansowanie zadania publicznego nie przekroczyło 57,14 % kosztów całkowitych realizacji zadania.

Koszty bezpośrednie wyniosły 671,5 tys. zł (381,0 tys. zł z dotacji) zaś pośrednie 29,0 tys. zł (19,0 tys. zł z dotacji), tj. nie więcej niż 5 % kosztów bezpośrednich, zgodnie z umową. Na koszty bezpośrednie składały się: koszty transportu – 153,0 tys. zł (w tym sfinansowane przez Ministra SiT – 81,8 tys. zł); koszty wynajmu obiektów, urządzeń i sprzętu – 350,6 tys. zł (finansowane przez Ministra SiT 206,0 tys. zł); koszty opieki instruktorskiej – 136,1 tys. zł (finansowane przez Ministra SiT 80,4 tys. zł); koszty opieki wychowawcy – 22,2 tys. zł (finansowane przez Ministra SiT 12,4 tys. zł); koszty ubezpieczenia uczestników zajęć – 2,5 tys. zł (finansowane przez Ministra SiT 0,4 tys. zł).

Zakładany umową z 29 marca 2016 r. całkowity wkład MSiT w realizację zajęć przypadający na jednego uczestnika programu, przy realizacji 20 godz. lekcyjnych zajęć, nie przekroczył łącznej kwoty 100 zł, w ramach kosztów bezpośrednich, natomiast w przypadku pokrycia kosztów transportu lub dojazdu uczestników zajęć nie przekroczył kwoty 170 zł.

(akta kontroli t. 1 str. 196, 219-220, 232-233, 291-296)

Koszt opieki instruktorskiej i wychowawców wyniósł łącznie 158,3 tys. zł. Zajęcia prowadziło 59 osób, zaś opiekę sprawowało 18. Umowy zlecenia zawarto z 34 instruktorami, w pozostałym zakresie zajęcia prowadzili instruktorzy zatrudnieni na pływalni. Zawarto również umowy zlecenia z siedmioma osobami na opiekę nad uczestnikami programu¹³. W pozostałych 11 przypadkach opiekę nad uczestnikami programu sprawowali rodzice oraz wychowawcy klas w ramach wolontariatu.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż prowadzącymi zajęcia na pływalni byli trenerzy i instruktorzy zatrudnieni na poszczególnych pływalniach posiadający odpowiednie uprawnienia weryfikowane przez kierownictwo obiektu.

Przeprowadzenie zajęć dokumentowano dziennikami zajęć (z ewidencją uczestników, terminami zajęć i planem zajęć) oraz sprawozdaniami merytorycznymi z ich realizacji¹⁴.

(akta kontroli t. 1 str. 315-318, 232-233, 266-280, t. 3 str. 122)

Na podstawie analizy losowo wybranej umowy na korzystanie z pływalni w celu prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych, zawartej przez Unię z dyrektorem Integracyjnego Centrum Sportu i Rekreacji w Józefowie¹⁵ stwierdzono, że w umowie zobowiązano ICSiR m.in. do: zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających w wodzie i na plażach basenowych poprzez obecność ratowników WOPR, zapewnienia sprzętu pomocniczego do nauki pływania, szatni dla dzieci i młodzieży, wypełniania przez instruktorów pływania dokumentacji związanej z realizacją programu „Umiem pływać”.

(akta kontroli t. 1 str. 315-318, t. 3 str. 122)

Analiza realizacji pięciu wybranych umów zlecenia zawartych przez Unię z instruktorami na łączną kwotę 8,4 tys. zł oraz 5 umów na opiekę na kwotę 3,6 tys. zł wykazała, iż zostały prawidłowo rozliczone.

(akta kontroli t. 1 str. 297-314, t. 3 str. 125-134)

¹³ M.in.: zapewnienie uczestnikom bezpieczeństwa w drodze na zajęcia, podczas pobytu na pływalni, w drodze powrotnej, zapoznanie dzieci z regulaminem pływalni i nadzorowanie jego przestrzegania.

¹⁴ Stwierdzono na podstawie wybranych trzech dzienników zajęć oraz jednego sprawozdania merytorycznego z realizacji zajęć dla uczniów w ramach projektu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”.

¹⁵ Umowa P/09/2016 z dnia 04.04.2016 r.

Analiza 23 wybranych losowo faktur na kwotę 101,6 tys. zł dotyczących kosztów bezpośrednich oraz dwóch faktur oraz listy płac na kwotę 7,6 tys. zł dotyczących kosztów pośrednich wykazała, że wydatki zostały poniesione na cele wymienione w umowie.

(akta kontroli t. 1 str. 199-201, 234-241, 252-265, t. 3 str. 135-190)

W wyniku analizy pięciu losowo wybranych faktur z realizacji zadania¹⁶ na kwotę 31,3 tys. zł ustalono, iż w ich opisie wskazano źródło finansowania i nazwę realizowanego zadania. Zamieszczono też adnotacje o sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

(akta kontroli t. 1 str. 281-289)

Sprawozdanie z realizacji zadania zostało złożone do MSiT 20 stycznia 2017 r. (w terminie określonym w umowie), a jego poprawiona wersja 14 lutego 2017 r. Minister SiT pismem z 16 lutego 2017 r. poinformował Unię o przyjęciu sprawozdania w zakresie rzeczowym i finansowym.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż złożone sprawozdanie nie określało pełnego wkładu własnego – środków z innych źródeł. Po uzupełnieniu rozliczenia dokumenty zostały ponownie złożone w dniu 14 lutego 2017 r.

(akta kontroli t. 1 str. 176-181, 216-250, 319, t. 3 str. 122)

We wniosku o dofinansowanie zadania „Umiem pływać” UZSWiM założyła, iż udział w nim weźmie 2 649 dzieci i młodzieży, a jako cele do zrealizowania określiła m.in.:

- osiągnięcie umiejętności pływania przez uczestników na poziomie co najmniej podstawowym;
- stworzenie na pływalni warunków zapewniających uczestnikom integrację i wyrównanie różnic społecznych;
- promowanie zachowań prozdrowotnych, stymulowanie rozwoju fizycznego, zapobieganie nieprawidłowościom w budowie i postawie ciała.

W zajęciach wzięła udział zaplanowana we wniosku liczba dzieci ze szkół województwa mazowieckiego, którym w razie potrzeby zapewniono transport na pływalnię. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Uczestnicy poznali zasady bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych i nowe formy aktywności fizycznej. Projekt umożliwił wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej. Przed zakończeniem zadania uczestnicy wzięli udział w sprawdzianach z nauki pływania. Zajęcia odbywały się w grupach nie większych niż 15 osób, 2 372 uczestników zrealizowało zajęcia w wymiarze nie niższym niż 20 godzin, a 277 uczestników w wymiarze niższym.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż z informacji uzyskanych telefonicznie od realizatorów zadania absencja na zajęciach najczęściej była spowodowana problemami organizacyjnymi, chorobami oraz zniechęceniem dzieci do dalszego udziału w zajęciach.

UZSWiM oceniając realizację programu stwierdziła, iż liczba godzin zajęć powinna być zwiększona do 30, szczególnie w przypadku dzieci i młodzieży z małych wiosek, gdzie dostęp do pływalni jest ograniczony. Ponadto konkurs na realizację programu powinien być ogłoszony w takim terminie, by samorządy mogły zabezpieczyć środki na jego realizację przy tworzeniu budżetów. Zasadne jest również zwiększenie środków na realizację programu z uwagi na bardzo duże zainteresowanie w uczestnictwie ze strony samorządów i innych organizacji. Dostępne środki nie były wystarczające by zapewnić udział w programie wszystkim zgłaszającym się podmiotom.

(akta kontroli t. 1 str. 195-196, 216-249 278-280, 318, t. 3 str. 122)

¹⁶ Nr 88/2016, nr 03K02/17/04/2016, nr 0000469/16, nr 40/MOSiR/DB/10/2016, nr 0089/FT/16.

UZSWiM nie prowadziła kontroli wykonania zadań zleconych podmiotom zewnętrznym w ramach realizacji programu, ograniczając się do analizy przedkładanych sprawozdań.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., iż UZSWiM nie była zobowiązana umową do przeprowadzania systematycznych kontroli realizacji zadania. Prowadzący, zgodnie z porozumieniem, zobowiązany jest do składania sprawozdania w formie załączników stanowiących integralną część umowy.

(akta kontroli t. 3 str.124)

UZSWiM posiadała politykę rachunkowości i prowadziła wyodrębnioną ewidencję środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków¹⁷.

(akta kontroli t. 1 str. 251-252, t. 2 str. 71-103)

1.2. Zadania organizacji zajęć sportowych dla uczniów w zakresie upowszechniania sportów zimowych.

Opis stanu
faktycznego

Umową nr 2018/0012/2844/ZSdU/DS/194/GF zawartą 25 stycznia 2018 r. Minister SiT zlecił UZSWiM realizację zadania publicznego polegającego na organizowaniu zajęć lub wykonywania zadań z zakresu aktywności fizycznej obejmującego Upowszechnianie sportów zimowych na Mazowszu. Umowa określała m.in. termin realizacji zadania (2 stycznia-11 kwietnia 2018 r.), całkowity koszt realizacji zadania (313,0 tys. zł), kwotę dofinansowania Ministra SiT – 250,0 tys. zł (wykorzystana w 100%). Dofinansowanie nie przekroczyło 79,9% kosztów realizacji zadania.

(akta kontroli t. 1 str. 320-321, 335, 355, 375-377)

Koszty bezpośrednie wyniosły 301,1 tys. zł (238,0 tys. zł z dotacji) zaś pośrednie 11,9 tys. zł (w całości z dotacji) i stanowiły 5% kosztów bezpośrednich z dotacji, zgodnie z umową z 25 stycznia 2018 r. Na koszty bezpośrednie składały się: koszty transportu – 31,1 tys. zł (28,0 tys. zł z dotacji); koszty wynajmu obiektów, urządzeń i sprzętu – 126,6 tys. zł (87,5 tys. zł z dotacji); koszty opieki instruktorskiej – 109,3 tys. zł (88,6 tys. zł z dotacji); koszty opieki wychowawcy – 24,6 tys. zł (w całości z dotacji); koszty ubezpieczenia uczestników zajęć – 2,7 tys. zł (w całości z dotacji) oraz drobny sprzęt sportowy – 6,7 tys. zł (w całości z dotacji).

Na koszty pośrednie (pokryte z dotacji) składały się koszty: związane z prowadzeniem korespondencji i utrzymaniem łączności – 0,4 tys. zł; opłaty za nośniki energii – 972,70 zł; wynagrodzenie osób obsługujących zadanie – 10,5 tys. zł. Poniesione koszty bezpośrednie i pośrednie były zgodne z katalogiem tych kosztów określonym w załączniku nr 1 do ww. umowy.

(akta kontroli t. 1 str. 342-354, 373)

Koszty obsługi instruktorskiej i wychowawców wyniosły łącznie 133,9 tys. zł. Zajęcia prowadziły 44 osoby, zaś opiekę sprawowało osiem osób.

Prezes zarządu wyjaśnił, iż instruktorzy zatrudnieni w poszczególnych szkołach lub stowarzyszeniach posiadali odpowiednie uprawnienia weryfikowane przez kierownictwo obiektów, na których odbywały się zajęcia. Część trenerów i instruktorów figuruje w bazie danych kadr wojewódzkich.

(akta kontroli t. 1 str. 343, 373, 378-408, 481-486)

Na zajęciach były prowadzone dzienniki zajęć, w których odnotowywano rodzaj zajęć (np. łyżwiarstwo), datę ich przeprowadzenia, liczbę uczestników. Realizatorzy zajęć sporządzali sprawozdania merytoryczne z ich realizacji¹⁸.

(akta kontroli t. 1 str. 373,409-433)

¹⁷ Konta zespołu 5 analitycznie dostosowano do umów zawartych z MSiT, konta zespołu 7 analitycznie dostosowano do otrzymanych dotacji. Środki z dotacji na zadanie „Umiem pływać” oraz zwroty dotacji ewidencjonowano na koncie 740-2, zaś wydatki na koncie 502 MSiT – Umiem Pływać.

¹⁸ Stwierdzono na podstawie wybranych 5 dzienników zajęć oraz 5 sprawozdań merytorycznych z realizacji zajęć dla uczniów w ramach projektu Upowszechnianie sportów zimowych na Mazowszu.

Analiza realizacji pięciu wybranych umów zlecenia na łączną kwotę 10,2 tys. zł, zawartych przez Unię z instruktorami wykazała, iż zostały one prawidłowo rozliczone.

(akta kontroli t. 1 str. 434-465)

Analiza wybranych losowo kosztów bezpośrednich na kwotę 32,9 tys. zł (dotyczących opieki instruktorskiej i wychowawców oraz wynajmu obiektów sportowych i sprzętu sportowego) oraz wybranych losowo kosztów pośrednich na kwotę 10 547,10 zł (dotyczących wynagrodzenia osób prowadzących zadanie) nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 1 str. 334-336, 349-352, 356-362, 378-408, 434-479)

Analiza pięciu losowo wybranych faktur¹⁹ na kwotę 9,1 tys. zł z realizacji zadania wykazała, iż zostały one prawidłowo opisane. W opisie faktur wskazano źródło finansowania wydatku i rodzaj zadania publicznego. Faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

(akta kontroli t. 1 str. 466-480)

Sprawozdanie z realizacji zadania UZSWiM złożyła 10 maja 2018 r., tj. w terminie zgodnym z umową (30 dni od dnia zakończenia zadania).

(akta kontroli t. 1 str. 320-322, 342)

W zajęciach w ramach Programu Upowszechnianie sportów zimowych na Mazowszu wzięło udział 1 305 dzieci i młodzieży ze szkół województwa mazowieckiego, zgodnie z przyjętym przez Unię założeniem. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. W razie potrzeby zapewniono uczestnikom transport na zajęcia. Planowanym do osiągnięcia celem głównym było upowszechnienie sportów zimowych na Mazowszu. Realizacja Programu miała zapewnić ponadto integrację dzieci i młodzieży, w tym o niskim statusie społecznym jak też wyrównywanie różnic społecznych uczestników pochodzących z rodzin patologicznych lub dysfunkcyjnych. Zakładano też promocję aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Analiza losowo wybranych dzienników zajęć i sprawozdań z realizacji zajęć w Uczniowskim Klubie Sportowym²⁰ „3” Milanówek, City Curling Club, UKS Jastrzębie-Śródborów, UKS „Rawa”, Stowarzyszeniu Mazovia ProActiv wykazała, że w trakcie realizacji zadania przez:

- City Curling Club – w prowadzonym dzienniku zajęć nie odnotowano zapoznania uczestników z zasadami bezpiecznego korzystania z lodowiska. W sprawozdaniu z realizacji zadania stwierdzono natomiast, iż uczestnicy zostali zapoznani z zasadami korzystania z basenu, wskazano też różne liczby uczestników: 40, następnie 750;

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż realizator zadania otrzymał wzór sprawozdania do uzupełnienia i nie wprowadził poprawek do tekstu. UZSWiM przekazuje realizatorom zadań materiały MSiT dotyczące bezpiecznego zachowania, prosząc o przeprowadzenie na pierwszych zajęciach instruktażu uczestników z zasad BHP na obiektach sportowych.

W trakcie kontroli realizator zadania przesłał poprawione sprawozdanie, z którego wynikało, iż w programie uczestniczyło 80 osób w czterech grupach ćwiczeniowych, zaś zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu.

- UKS „Rawa” – prowadzony dziennik zajęć nie zawierał adnotacji o zapoznaniu uczestników z zasadami bezpiecznego uprawiania sportu, nie było również takiej adnotacji w sprawozdaniu z realizacji zadania;

¹⁹ Nr 23/MOSiR/DB/01/2018, nr 65/CS/UM/01/2018/OST/FVS, nr FV/2018/000022, nr FV/2018/000003, nr FV/2018/000006.

²⁰ Dalej także: UKS.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż UKS Rawa rozpoczęła zajęcia dla dzieci 15 grudnia 2017 r., tj. przed terminem rozpoczęcia zajęć w ramach Programu. Informacje dotyczące regulaminu i BHP na trasach biegowych (Siedlce-Sekuła w lesie Gołobórz) były przekazane na pierwszych zajęciach nieobjętych dofinansowaniem.

- Stowarzyszenie Mazovia ProActiv – w dzienniku zajęć nie odnotowano zapoznania uczestników z zasadami bezpiecznego uprawiania sportów, a w sprawozdaniu z realizacji zadania potwierdzono ich zaznajomienie z zasadami korzystania z lodowiska oraz hali sportowej.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż UZSWiM przekazuje realizatorom zadania materiały MSiT dotyczące bezpiecznego zachowania z prośbą o przeprowadzenie pierwszych zajęć instruujących uczestników z zasad BHP na obiektach sportowych.

(akta kontroli t. 1 str. 409-433, t. 3 str. 199-226)

UZSWiM dokonując oceny realizacji Programu stwierdziła, iż został on w pełni zrealizowany, cieszył się dużą popularnością i powinien być kontynuowany.

(akta kontroli t. 1 str. 330-331, 347, 349-352)

UZSWiM nie prowadziła ewaluacji programu, ponieważ, jak wyjaśnił Prezes Zarządu nie było takiego wymogu ze strony zlecniodawcy (Ministra SiT).

(akta kontroli t. 1 str. 374)

Kontrolę realizacji programu przeprowadzono ośmiokrotnie. Dowodem potwierdzającym przeprowadzenie kontroli/wizytacji były notatki oraz zdjęcia umieszczane na stronie internetowej UZSWiM.

(akta kontroli t. 1 str. 374, 502-509, t. 2 str. 1-25)

UZSWiM prowadziła wyodrębnioną ewidencję środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków²¹.

(akta kontroli t. 1 str. 356-362)

1.3. Upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży – Szkolny Klub Sportowy w województwie mazowieckim.

Opis stanu faktycznego

Analizą objęto dwie umowy dotyczące upowszechniania sportu dzieci i młodzieży – Szkolny Klub Sportowy w województwie mazowieckim²² realizowane przez UZSWiM w latach 2017 i 2018:

– nr 2017/0004/2844/Sub.B/DS-SKS/10,15/MPI z 14 lutego 2017 r.²³, na podstawie której całkowity koszt zadania wyniósł 6 335,2 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków FRKF – 6 015,2 tys. zł (wykorzystano 5 275,3 tys. zł), wkład własny stanowiły środki jednostek samorządu terytorialnego;

– nr 2018/0003/2844/Sub.B/DS-SKS/10,15/MPL z 12 lutego 2018 r. na podstawie której całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 8 132,6 tys. zł, w tym kwota dofinansowania ze środków FRKF – 7 614,6 tys. zł²⁴ (wykorzystano 6 101,8 tys. zł), wkład własny stanowiły środki szkół uczestniczących w zadaniu.

(akta kontroli t. 2 str. 105-119, 166-167, 243, t. 3 str. 368, 375, 389-390, t. 4 str. 1)

Sprawozdania z realizacji zadań SKS w latach 2017 i 2018 zostały złożone terminowo, tj.: za 2017 r. w dniu 30 stycznia 2018 r. (informacja o przyjęciu przez

²¹ Środki z MSiT na realizację zadania Upowszechnianie sportów zimowych oraz zwroty dotacji ewidencjonowano na koncie 740-4 MSiT Sporty zimowe, zaś wydatki na koncie 515 MSiT Sporty zimowe.

²² Dalej także: SKS.

²³ Aneks z 19 czerwca 2017 r. zmieniono zakres rzeczowo-finansowy zadania poprzez zmniejszenie liczby planowanych grup ćwiczebnych z 2046 do 1843 i zmniejszenie kwoty dofinansowania o 596,8 tys. zł. Ww. kwotę Unia zwróciła w czerwcu 2017 r. Aneks z 18 października 2017 r. przesunął termin realizacji zadania z 15 na 31 grudnia 2017 r.

²⁴ Aneks z 20 grudnia 2018 r. kwota dotacji została zmniejszona do 6 315,3 tys. zł, w tym koszty bezpośrednie z 7 252,0 tys. zł do 6 014,6 tys. zł, koszty pośrednie z 362,6 tys. zł do 300,7 tys. zł.

MSiT – 1 marca 2018 r.); za 2018 r. w dniu 30 stycznia 2019 r. (informacja o przyjęciu przez MSiT – 31 stycznia 2019 r.).

(akta kontroli t. 2 str. 118, 154, t. 4 str. 1-2)

Koszty realizacji zadania SKS w 2017 r. wyniosły 5 552,8 tys. zł, w tym środki z dotacji 5 275,3 tys. zł, wkład własny Unii 277,5 tys. zł (5% całości kosztów zadania i 5,5% kosztów prowadzenia zajęć sportowych finansowanych z dotacji²⁵).

Koszty bezpośrednie wyniosły 5 024,1 tys. zł (całość ze środków MSiT) i zostały wydatkowane na prowadzenie zajęć sportowych. Koszty pośrednie wyniosły 251,2 tys. zł (całość ze środków MSiT), co stanowiło 4,74% sumy kosztów bezpośrednich i zostały wydatkowane na: zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych – 7,9 tys. zł; ubezpieczenie uczestników zajęć sportowych 20,0 tys. zł; koszty niezbędnych podróży służbowych – 5,6 tys. zł; wynagrodzenie osób obsługujących zadanie – 217,7 tys. zł. Wydatki zrealizowane w ramach kosztów pośrednich mieściły się w katalogu kosztów pośrednich wyszczególnionych w załączniku nr 3 do umowy oraz katalogu kosztów pośrednich określonym w pkt VII Programu SKS.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 143,1 tys. zł została w terminie zwrócona do MSiT²⁶.

(akta kontroli t. 2 str. 106-107, 119-120, 125-127, 129-153, 294-300)

Koszt realizacji zadania SKS w 2018 r. wyniósł 6 724,6 tys. zł, w tym środki z dotacji 6 101,8 tys. zł, wkład własny Unii 622,8 tys. zł (9% całości kosztów zadania i 10,7 % kosztów prowadzenia zajęć sportowych finansowanych z dotacji²⁷).

Koszty bezpośrednie wyniosły 6 434,0 tys. zł (5 811,2 tys. zł ze środków MSiT) i zostały wydatkowane w całości na prowadzenie zajęć sportowych. Koszty pośrednie wyniosły 290,6 tys. zł (w całości z dotacji), co stanowiło 4,5% sumy kosztów bezpośrednich i zostały wydatkowane na: zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych – 0,45 tys. zł; ubezpieczenie uczestników zajęć sportowych 24,7 tys. zł; koszty niezbędnych podróży służbowych – 2,1 tys. zł; koszty opłat bankowych – 1,5 tys. zł, wynagrodzenie osób obsługujących zadanie – 261,9 tys. zł. Wydatki zrealizowane w ramach kosztów bezpośrednich i pośrednich mieściły się w katalogu kosztów wyszczególnionych w załącznikach nr 2 i 3 do umowy oraz katalogiem kosztów bezpośrednich/pośrednich określonym w pkt VII Programu SKS.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1 512,8 tys. zł została zwrócona w dniach: 9 października 2018 r. - 500,0 tys. zł, 11 października 2018 r. – 799,3 tys. zł, 30 stycznia 2019 r. – 213,5 tys. zł. Zgodnie z § 9 pkt. 1 umowy²⁸ termin zwrotu upływał w dniu 15 stycznia 2019 r.

(akta kontroli t. 3 str. 368, 371, 380, t. str. 1-4)

Analiza dokumentacji dotyczącej 12 losowo wybranych umów zlecenia na prowadzenie nadzoru i koordynacji dokumentacji szkolenia, kontroli realizacji szkolenia i współzawodnictwa, opracowanie koncepcji szkolenia, zawartych w latach 2017-2018 na łączną kwotę 70,7 tys. zł²⁹ (koszty pośrednie) wykazała, iż zawierały one adnotację o weryfikacji ich pod względem formalnym i rachunkowym, a także potwierdzenie wykonania pracy. Dekrety zawierały informację o płatności ze środków FRKF.

(akta kontroli t. 2 str. 294-300, t. 3 str. 72-81, 478-484, t. 4 str. 296-318)

²⁵ Zgodnie z pkt VII Programu SKS w 2017 r.

²⁶ Data księgowania 30 grudnia 2017 r., kwota 143 136,0 zł.

²⁷ Zgodnie z pkt VII Programu SKS w 2018 r.

²⁸ Aneks nr 1 zmieniono termin realizacji zadania

²⁹ Badaniem objęto cztery umowy zawarte w 2017 r. o łącznej wartości 28,1 tys. zł oraz osiem umów zawartych w 2018 r. o łącznej wartości 42,6 tys. zł.

W celu realizacji zadania SKS w latach 2017-2018 UZSWiM podpisał ze szkołami stosowne porozumienia, w których szkoły zobowiązały się do m.in.: realizowania programu zgodnie ze złożonymi harmonogramami, udostępnienia szkolnych obiektów sportowych na przeprowadzenie zajęć SKS w wymiarze 70 godzin na każdą grupę ćwiczebną, prowadzenia elektronicznych dzienników zajęć³⁰.

(akta kontroli t. 2 str. 337-404, t. 3 str. 1-71, t. 4 str. 157-295, 403-407)

Analiza 10 wybranych sprawozdań z wizytacji przeprowadzonych w latach 2017 i 2018 wykazała, iż uczestnicy grup ćwiczeniowych byli w podobnym wieku, zapewniono grupie ćwiczebnej 70 godzin zajęć, zajęcia były prowadzone dwa razy w tygodniu³¹.

(akta kontroli t. 2 str. 155-159, 415, 419-510, t. 4 str. 153-156)

Zajęcia SKS w 2017 r. i w 2018 r. prowadzili nauczyciele zatrudnieni w danej szkole. Wynagrodzenie nauczycieli za 1 h (60 minut) zajęć prowadzonych w ramach Programu SKS określono na 40 zł. Analiza wybranych 20³² umów na prowadzenie zajęć sportowych o łącznej wartości 56,0 tys. zł oraz rozliczeń z nauczycielami nie wykazała odstępstwa od tych zasad.

(akta kontroli t. 2 str. 334-404, 416, t. 3 str. 1-71, 473, t. 4 str. 157-295)

UZSWiM nie pobierała w 2017 i w 2018 r. od uczestników zajęć sportowych (SKS) ani od ich przedstawicieli ustawowych oświadczeń o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż według wytycznych Instytutu Sportu, nauczyciele powinni wgrywać zgody rodziców do dzienników zajęć. Na obecną chwilę nie mamy wglądu do zgód rodziców. Jest to umieszczone na serwerze Instytutu Sportu.

(akta kontroli t. 2 str. 417, t. 3 str. 474)

W 2017 r. w zadaniu SKS wzięło udział 1 149 szkół z 237 gmin z terenu województwa mazowieckiego, 35 058 uczestników – dzieci i młodzieży (utworzono 1 893 grupy ćwiczebne), zajęcia prowadziło 1 531 nauczycieli, obsługę programu zapewniało 10 osób. Liczba uczestników zadania jak i liczba grup była mniejsza niż podana we wniosku o jego dofinansowanie z powodu nieprzystąpienia do realizacji 115 szkół, których udział brano pod uwagę przy szacowaniu liczby uczestników SKS. Główną przyczyną rezygnacji szkół był: brak obiektów sportowych, brak kadry do prowadzenia zajęć oraz zbyt mała liczba chętnych do udziału w zajęciach. Ostatecznie liczba uczestników i grup ćwiczebnych była większa niż w umowie o dofinansowanie, zmienionej aneksem nr 1³³.

W 2018 r. w zadaniu SKS udział wzięło 1128 szkół z 294 gmin z terenu województwa mazowieckiego, 45 013 uczestników – dzieci i młodzieży (utworzono 2 422 grupy ćwiczebne), zajęcia prowadziło 1 829 nauczycieli, obsługę programu zapewniało 12 osób. Liczba uczestników zadania i utworzonych grup była zgodna z zawartym aneksem nr 2 do umowy.

(akta kontroli t. 2 str. 119, 170, 415-417, t. 3 str. 87-89, 472)

W czasie realizacji przez szkoły zajęć SKS w 2017 r. i 2018 r. UZSWiM dokonywała wizytacji w szkołach. W 2017 r. przeprowadzono 172, a w 2018 r. 112 wizytacji szkół biorących udział w zadaniu. Analiza 10 wybranych losowo raportów z wizytacji wykazała m.in., iż w trakcie wizytacji sprawdzano czy zajęcia się odbyły, oceniano jakość infrastruktury sportowej, przygotowanie nauczyciela. Ponadto Unia

³⁰ Stwierdzono na podstawie 15 losowo wybranych porozumień zawartych ze szkołami.

³¹ Występowały pewne odstępstwa w miesiącach luty i kwiecień oraz odosobnione odstępstwa w innych miesiącach realizacji zadania, NIK bierze w tych przypadkach pod uwagę harmonogram roku szkolnego, dni wolne oraz absencję nauczycieli.

³² Analizą objęto po 10 umów zlecenia w danym roku, o wartości 2 800 zł każda, zawartych w latach 2017-2018.

³³ Przywołanym aneksem ustalono liczbę grup na 1843.

przeprowadzała badania ankietowe wśród uczestników, a po wprowadzeniu dziennika elektronicznego prowadziła jego monitoring.

(akta kontroli t. 2 str. 155-159, 415, 419-511, t. 3 str. 472, t. 4 str. 153-156)

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu testy sprawnościowe uczestników Programu SKS w 2017 r. były realizowane przez nauczycieli. Wyniki były wprowadzane do dzienników zajęć. Dziennik zajęć jest administrowany przez Instytut Sportu, operatora krajowego SKS, który bezpośrednio przetwarza dane. Instytut Sportu analizuje i bada wyniki oraz koordynuje Narodową Bazę Talentów.

(akta kontroli t. 2 str. 415, t. 3 str. 472, t. 4 str. 402)

W ramach Programu SKS w latach 2017 i 2018 w szkołach utworzono grupy ćwiczebne dla chłopców i dla dziewcząt. Udział dziewcząt i chłopców w Programie wynosił: 47% dziewcząt i 53% chłopców w 2017 r. oraz 45,5 % dziewcząt i 54,5% chłopców w 2018 r. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu tworzone tak grupy ćwiczebne by odpowiadały założeniom przyjętym w Programie³⁴.

Zgodnie z Programem wszystkie grupy ćwiczeniowe miały składać się minimum z 15 osób, a w jednej szkole mogły powstać maksymalnie dwie grupy ćwiczebne. Stwierdzono przypadki prowadzenia w jednej szkole (zespole szkół) więcej niż dwóch grup, ponadto nie wszystkie grupy ćwiczebne składały się z minimum 15 osób.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż ze względu na zmianę planów zajęć nie wszyscy nauczyciele mają możliwość utrzymania grup 15 osobowych, szczególnie w małych szkołach. Podobnie było z grupami ćwiczebnymi, których uczestnicy kończyli edukację w danej szkole. Reforma szkolnictwa wprowadziła duże zamieszanie w organizacji grup ćwiczebnych. Problemem było wygaszenie gimnazjów i przesunięcie grup do liceów i szkół podstawowych. Zostaliśmy zobligowani do zrekrutowania do programu jak największej liczby gmin, szczególnie tych, w których Program nie był realizowany w latach poprzednich. Był problem z zachęceniem nauczycieli do prowadzenia zajęć SKS. Wraz z wprowadzeniem RODO nastąpiło też wykasowanie danych uczestników z list w dziennikach, jeśli rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Zmiany dotyczące liczby grup ćwiczebnych były zgodne z Decyzją nr 45 Ministra SiT z 11 września 2017 r.³⁵ oraz aneksem z 4 września 2018 r. do umowy o dofinansowanie zadania z 2018 r.

(akta kontroli: t. 2 str. 416, t. 3 str. 380, 473, t. 4 str. 12-81, 157-295)

UZSWiM w latach 2017 i 2018 wykupiła polisy ubezpieczeniowe od następstw nieszczęśliwych wypadków w Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeniowe S.A. Obowiązek posiadania ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków wynikał z założeń Programu SKS.

Dla realizacji zadania SKS w 2017 r. polisa została zawarta 6 lutego 2017 r. Koszt polisy wyniósł 20,0 tys. zł. Ubezpieczenie obowiązywało od 1 lutego do 31 grudnia 2017 r. Ubezpieczeniem objęto 30 690 dzieci w 2046 grupach³⁶ po 15 osób. Zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji zadania SKS w zajęciach brało udział 35 058 uczestników w 1893 grupach ćwiczebnych. W polisie wskazano, że Ubezpieczonym są dzieci z województwa mazowieckiego biorący udział w programie SKS 2017, bez

³⁴ Zgodnie z Programem w przypadku utworzenia w jednej szkole dwóch grup ćwiczebnych przynajmniej jedna z nich powinna być dedykowana dziewczętom, a udział dziewcząt w tej grupie musiał stanowić ponad 50% uczestników danej grupy.

³⁵ Dz. Urz. MSiT z 11 września 2017 r., poz. 68.

³⁶ We wniosku o dofinansowanie zadania wskazano 2046 grup ćwiczebnych, aneksem nr 1 do umowy liczba ta została zmniejszona do 1843 grup.

list imiennych. W czasie trwania programu doszło do dwóch wypadków na zajęciach SKS, a ubezpieczyciel wypłacił w obu przypadkach odszkodowanie.

(akta kontroli t. 2 str. 119, 161, 170, 330-331, t. 3 str. 118-119)

Dla realizacji zadania SKS w 2018 r. polisa została zawarta 2 lutego 2018 r. Koszt polisy wyniósł 24,7 tys. zł. Ubezpieczenie obowiązywało od 1 lutego do 15 grudnia 2018 r. Zgodnie z aneksem 1 do umowy okres realizacji programu został przedłużony z 15 do 31 grudnia 2018 r. (analiza pięciu losowo wybranych dokumentacji prowadzenia zajęć wykazała, iż po 15 grudnia 2018 r. w szkołach nie prowadzono zajęć SKS). Ubezpieczeniem objęto 38 000 osób (we wniosku o dofinansowanie zadania zaplanowano 37 695 uczestników zajęć sportowych). Zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji zadania SKS w 2018 r. w zajęciach brało udział 45 013 uczestników. W polisie wskazano, że Ubezpieczonym są dzieci z województwa mazowieckiego biorący udział w programie SKS 2018, bez list imiennych. W czasie trwania programu doszło do jednego wypadku na zajęciach SKS, a ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie.

(akta kontroli t. 3 str. 118-119, 476-477, t. 4 str. 3, 157-295)

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., iż ubezpieczenie obejmowało całą grupę, polisa była tak skonstruowana, iż nie wymagała list imiennych, a podana liczba dzieci, to ogólna liczba planowanych uczestników Programu.

(akta kontroli t. 4 str. 418)

Realizując zadania SKS w latach 2017 i 2018 UZSWiM podejmowała działania promocyjne poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, zorganizowanie uroczystego otwarcia SKS w województwie mazowieckim.

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu w zakresie promocji opierano się na tym, co stworzył Instytut Sportu, tj. logotyp, plakaty, infografiki. Współpracowano z mediami społecznościowymi, stworzono Fanpage dotyczący zadań UZSWiM, jak również zamkniętą grupę dla nauczycieli prowadzących zajęcia SKS. Prowadzono również szkolenia nauczycieli. W 2017 r. nauczyciele skorzystali ze szkoleń: Nordic-walking oraz Nowoczesne formy fitness.

(akta kontroli t. 2 str. 417-418, t. 3 str. 101-108-117-175, t. 4 str. 408-415)

Prezes Zarządu wyjaśnił też, iż zgodnie z wytycznymi MSiT nauczyciele mieli wykonać testy sprawnościowe uczestników Programu SKS, które zapisywano w dziennikach zajęć. Wyniki testów były opracowywane bezpośrednio przez Instytut Sportu, na podstawie tych danych były prowadzone badania ewaluacyjne przez koordynatora krajowego. Instytut Sportu tworzył raporty ewaluacyjne jak też kooperował z Narodową Bazą Talentów oraz współpracował ze związkami sportowymi w celu wyszukiwania uzdolnionych jednostek. UZSWiM nie opracowuje wyników testów sprawnościowych z programu SKS. UZSWiM nie miała możliwości podjęcia działań w zakresie identyfikacji i rozwoju talentów.

(akta kontroli t. 2 str. 417, t. 3 str. 474-475)

UZSWiM dokonała oceny realizacji SKS w 2017 r. i w 2018 r., z której wynikało, że program został dopasowany do potrzeb dzieci i młodzieży. W zakresie rozpoznania potrzeb wśród dzieci i młodzieży UZSWiM wskazała oczekiwanie na zwiększenie liczby zajęć w ramach SKS. Prowadzący zajęcia wskazywali natomiast na: potrzebę wypracowania mechanizmów wspierających organizowanie zawodów lokalnych; konieczność zwiększenia liczby szkoleń oraz szukania pomysłów na zaangażowanie rodziców, którzy w ocenie prowadzących zajęcia są najsłabszym ogniwem budowania nawyków fizycznej aktywności dzieci.

(akta kontroli t. 2 str. 124, t. 3 str. 388, 418)

We wnioskach o dofinansowanie zadań na lata 2017 i 2018 jako cele SKS określono m.in.: stymulowanie i kształtowanie nawyków aktywności fizycznej; poprawę sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci i młodzieży, w tym

profilaktykę nadwagi i otyłości; promocję aktywnego i zdrowego trybu życia; zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, tworzenie warunków dla rozwoju talentów oraz zainteresowań sportowych; optymalizację wykorzystania lokalnej infrastruktury sportowej. Ww. cele były zgodne z założeniami Programu MSiT i zostały zrealizowane. Założono również rezultaty programu w postaci min.: poprawy sprawności fizycznej, stanu zdrowia i prozdrowotnej jakości życia; upowszechnienia sportu wśród uczniów szkół; zwiększenia liczby dzieci i młodzieży uprawiających różne sporty w ramach pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć sportowych; poprawy i rozwijania zdolności motorycznych; zapoznania dzieci i młodzieży z różnymi sportami; stworzenia i poprawy warunków i dostępu do uprawiania zorganizowanej aktywności fizycznej; rozwoju talentów i zainteresowań sportowych, wyrównania szans w dostępie do sportu niezależnie od statusu materialnego rodziców. Rezultaty założone przez UZSWiM zostały osiągnięte oraz były zgodne z założeniami określonymi w Programie SKS.

(akta kontroli t. 2 str. 118-153, 163, t. 3 str. 386-387)

UZSWiM prowadziła wyodrębnioną ewidencję środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków³⁷.

(akta kontroli t. 2 str. 294-300)

1.4. Program Sport Wszystkich Dzieci – Wspieranie organizacji imprez sportowych dla dzieci i młodzieży.

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto umowę nr 2017/0422/2844/Sub.B/DS-SWD/9/Isz zawartą 16 listopada 2017 r. na realizację, od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia 2017 r., zadania wspieranie organizacji imprez sportowych dla dzieci z FRK – Kuźnia Młodych Talentów Judo – cykl imprez dla dzieci³⁸. Całkowity koszt zadania określono na kwotę 19,2 tys. zł, w tym kwotę dofinansowania ze środków FRKF – 14,2 tys. zł co stanowiło 74% kosztów całkowitych zadania. Wkład własny w kwocie 5 tys. zł stanowił 26% całości kosztów zadania i pochodził ze środków z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. W zadaniu wzięło udział 666 dzieci i młodzieży.

(akta kontroli t. 3 str. 231)

Sprawozdanie z realizacji zadania zostało złożone terminowo – 30 stycznia 2018 r. i przyjęte przez MSiT 2 marca 2018 r.

Koszt całkowity zadania wyniósł 19,2 tys. zł, w tym środki dofinansowania 14,2 tys. zł³⁹. Koszty bezpośrednie wyniosły 18,2 tys. zł, w tym 13,2 tys. zł ze środków MSiT i dotyczyły m.in.: kosztu wynajmu obiektów, promocji przedsięwzięcia, organizacji i prowadzenia zawodów, publikacji wyników i statystyk. Koszty pośrednie wyniosły 1,0 tys. zł (całość ze środków MSiT), tj. 5,2% kosztów zadania i dotyczyły wynagrodzenia osób obsługujących zadanie.

(akta kontroli t. 2 str. 44, 52-69, 104, t. 4 str. 416)

Analiza wydatków o łącznej wartości 13,9 tys. zł (tj. 98% dofinansowania MSiT) dotyczących: organizacji imprez (prowadzenie zapisów i rejestracji zawodników, panelu zgłoszeniowego, zawodów na żywo⁴⁰) – 13,2 tys. zł⁴¹ (w ramach kosztów bezpośrednich) oraz czterech umów zlecenia na kwotę 0,7 tys. zł⁴² na obsługę finansowo-księgową zadania (koszty pośrednie) nie wykazała nieprawidłowości. Na dowodach księgowych umieszczono adnotację o weryfikacji pod względem

³⁷ Środki pochodzące z dotacji na realizację zadania SKS oraz zwroty dotacji ewidencjonowano na koncie 740-14 MSiT - SKS, zaś wydatki na koncie 516 MSiT Szkolny Klub Sportowy.

³⁸ Dalej także: Kuźnia Młodych Talentów Judo.

³⁹ Zwrot niewykorzystanej kwoty 0,02 zł.

⁴⁰ W dniach: 19 listopada, 2 i 16 grudnia 2017 r.

⁴¹ Faktura nr 4/12/2017 na kwotę 13 165,2 zł.

⁴² Cztery umowy zlecenie z dwoma osobami oraz faktury po 175,53 zł każda.

merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Wydruki dekretów z systemu finansowo-księgowego zawierały informacje o źródle finansowania wydatku, ze środków FRKF.
(akta kontroli t. 2 str. 44, 52-66, 70, t. 3 str. 233-259)

UZSWiM nie posiadała oświadczeń uczestników zajęć sportowych ani ich przedstawicieli ustawowych o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, do czego była zobowiązana na podstawie § 18 ww. umowy.

Dyrektor Biura wyjaśnił, iż na zawodach nie zbierano oświadczeń o przetwarzaniu danych osobowych. W tego typu zawodach dane osobowe, które są potrzebne to imię i nazwisko dziecka, które jest niezbędne do wpisania na listy startowe i w konsekwencji podane w wynikach zawodów. W inny sposób dane te nie są przetwarzane.

(akta kontroli: t. 2 str. 38, t. 3 str. 231)

UZSWiM prowadziła wyodrębnioną ewidencję środków otrzymanych z dotacji na realizację zadania oraz wydatków dokonywanych z tych środków⁴³.

(akta kontroli t. 2 str. 67-69)

We wniosku o dofinansowanie zadania Kuźnia młodych talentów Judo UZSWiM założyła do osiągnięcia cele w postaci min.: stworzenia możliwości szerokiego udziału dzieci i młodzieży o różnym potencjale umiejętności w rywalizacji sportowej; ochrony i profilaktyki zdrowia, zapewnienia bodźców ruchowych i kondycyjnych do harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży. Powyższe cele były zgodne z celami głównymi określonymi w Programie MSiT. Zaplanowano zorganizowanie i przeprowadzenie trzech imprez sportowych z udziałem 800 zawodników.

W 2017 r. UZSWiM zrealizowała trzy turnieje Judo (19 listopada, 2 i 16 grudnia), w których wzięło udział łącznie 666 zawodników (tj. odpowiednio: 78, 122, 466 zawodników). Jak wyjaśnił Dyrektor Biura we wniosku o dofinansowanie została podana szacunkowa liczba zawodników mogących wziąć udział w zawodach. Faktycznie do zawodów zgłosiło się mniej uczestników niż zakładano.

(akta kontroli t. 2 str. 42-44, 53-63, 70, t. 3 str. 231)

Efektem zrealizowanego zadania było utworzenie elektronicznych profili zawodników. Profil taki poza danymi identyfikującymi zawodnika zawiera informacje o jego osiągnięciach sportowych, wynikach poszczególnych walk, statystykach⁴⁴.

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu kluby sportowe zgłaszały zawodników w sposób elektroniczny, zaś wyniki każdej walki były zapisywane w profilu zawodnika. Zawodnicy biorący udział w zawodach i osiągający czołowe wyniki w swojej grupie wiekowej są w chwili obecnej członkami kadry wojewódzkiej młodzików. W powyższym zakresie nie współpracowano z Instytutem Sportu ani Polskim Związkiem Sportowym.

(akta kontroli t. 3 str. 231-232, 318-344)

Dyrektor Biura wyjaśnił, iż promocja imprezy odbywała się przede wszystkim podczas trwania poszczególnych zawodów poprzez informowanie przez spikera zawodów o tym, iż są one dofinansowane ze środków MSiT. Udokumentowanej ewaluacji Programu nie przeprowadzono. Kontrola wykonania zadania polegała na przyjęciu dokumentów rozliczeniowych, zawierających informację na temat realizacji zadania.

(akta kontroli t. 3 str. 231-233)

UZSWiM dokonała analizy zasadności realizacji zadania. We wnioskach z jego realizacji stwierdzono, iż tego typu formuła była zastosowana po raz pierwszy i w ocenie realizatora powinna być kontynuowana. W szczególności stworzenie

⁴³ Środki pochodzące z dotacji na realizację zadania oraz zwroty dotacji ewidencjonowano odpowiednio na: koncie 740-19 MSiT Kuźnia Młodych Talentów i 519 Kuźnia Młodych Talentów Judo.

⁴⁴ Stwierdzono na podstawie analizy wybranego losowo profilu zawodnika judo.

indywidualnych profili zawodników dało możliwość monitorowania postępów sportowych uczestników zawodów.

(akta kontroli t. 2 str. 63)

Przy wydatkowaniu środków z dotacji Unia nie prowadziła postępowań w sprawie udzielenia zamówień na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁵ ani w trybie, o którym mowa w art. 70¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁴⁶, ponieważ zadania były realizowane przy współpracy samorządów i stowarzyszeń. Prezes Zarządu wyjaśnił, iż UZSWiM nie spełnia kryteriów zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 5 Pzp. Umowa o dofinansowanie realizacji zadania dopuszczała odstępianie od trybu przetargu przy zawieraniu umów z wykonawcami, w przypadku, gdy przedmiot umowy oraz jej charakter czyniły niezasadne zastosowanie formy przetargu.

(akta kontroli t. 1, str. 318)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieterminowo dokonano zwrotu części niewykorzystanej dotacji z realizacji zadania SKS w 2018 r. Kwota niewykorzystanej dotacji z realizacji zadania wyniosła ogółem 1 512,8 tys. zł i została zwrócona w trzech transzach, z czego 213,58 tys. zł zwrócono 30 stycznia 2019 r., tj. 15 dni po terminie określonym w § 9 ust. 1 umowy o dofinansowanie zadania z 2018 r. zmienionej aneksem nr 1.

Dyrektor wyjaśnił, że było to spowodowane problemami organizacyjnymi.

(akta kontroli t. 3 str. 367, 371, 380, 478-484, t. 4 str. 1-4, 417-418)

2. Nierzetelnie zweryfikowano sprawozdania z realizacji zadania sporządzonego przez City Curling Club w ramach realizacji Programu Upowszechnianie sportów zimowych na Mazowszu. Prowadzony przez City Curling Club dziennik zajęć, nie zawierał jednoznacznej informacji o zapoznaniu uczestników z zasadami bezpiecznego korzystania z lodowiska. W sprawozdaniu z realizacji zadania stwierdzono natomiast, iż uczestnicy zostali zapoznani z zasadami korzystania z basenu, podano też różne liczby uczestników: 40, następnie 750.

Prezes Zarządu wyjaśnił, iż sprawozdanie zostało przyjęte przez koordynatora i nie zostało w pełni przeczytane. Realizator zadania otrzymał wzór sprawozdania do uzupełnienia i nie wprowadził poprawek do tekstu.

W ocenie NIK podawanie przez UZSWiM w sprawozdaniu z realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych niezwyfikowanych danych nie spełnia wymogów określonych w § 7 umowy o dofinansowanie tego zadania. Rozliczenie powinno zawierać zweryfikowane i rzetelne dane.

(akta kontroli t. 1 str. 322, 414 -419, t. 3 str. 199)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

Wnioski

1. podjęcie działań w celu zapewnienia terminowego dokonywania zwrotu niewykorzystanych kwot dotacji otrzymanych na realizację zadań publicznych;
2. weryfikację sprawozdań sporządzanych i przedkładanych UZSWiM przez realizatorów zadań w zakresie rzetelności przedstawianych informacji.

⁴⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, dalej ustawa Pzp.

⁴⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1145.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 grudnia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Robert Kaczmarczyk
Doradca prawny